

MANDAT FOR GRUPPEN FOR OVERVÅKING AV DE MARINE ØKOSYSTEMENE

(OVERVÅKINGSGRUPPEN)

Formålet med forvaltningsplanene er å legge til rette for verdiskaping gjennom bærekraftig bruk av havområdenes ressurser og økosystemtjenester og samtidig opprettholde økosystemenes struktur, virkemåte, produktivitet og naturmangfold. Forvaltningsplanene er derfor et verktøy for både å tilrettelegge for verdiskaping og matsikkerhet, og for å opprettholde miljøverdiene i havområdene.

Forvaltningsplanene er kunnskapsbaserte. Det faglige grunnlaget utarbeides av to rådgivende faggrupper: Faglig forum og Overvåkingsgruppen.

Gruppen for overvåking av de marine økosystemene (Overvåkingsgruppen) er en rådgivende faggruppe i arbeidet med helhetlig og økosystembasert forvaltning av norske havområder. Overvåkingsgruppen skal vurdere miljøtilstanden i norske havområder og bidra til god samordning og utvikling av overvåkingen i de norske havområdene Barentshavet–Lofoten, Norskehavet og Nordsjøen–Skagerrak.

Deltagelse m.m.

Overvåkingsgruppen består av representanter for Bjerknessenteret for klimaforskning, Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet, Fiskeridirektoratet, Havforskningsinstituttet, Meteorologisk institutt, Miljødirektoratet, Norges geologiske undersøkelse, Norges vassdrags- og energidirektorat, Norsk institutt for luftforskning, Norsk institutt for naturforskning, Norsk institutt for vannforskning, Norsk Polarinstitutt, Oljedirektoratet og Sjøfartsdirektoratet. I tillegg deltar leder/sekretariat for Faglig forum.

Overvåkingsgruppen ledes av Havforskningsinstituttet, som også er sekretariat for gruppen.

Overvåkingsgruppen kan ved behov knytte til seg annen ekspertise og avgjør i så fall i fellesskap hvilke øvrige instanser eller eksterne fagmiljøer som skal inviteres til å delta i deler av gruppens arbeid. Overvåkingsgruppen kan også sette ut faglige utredninger til eksterne konsulenter/fagmiljøer nasjonalt og internasjonalt.

Arbeidsoppgaver

- Overvåkingsgruppens kjerneoppgave er å vurdere miljøtilstanden og beskrive status, utvikling og fremskrivninger basert på tilgjengelig vitenskapelig kunnskap.
- Bidra til god samordning i gjennomføring og utvikling av overvåking av de marine økosystemene og overvåking av påvirkning fra menneskelig aktivitet i norske havområder, knyttet til de helhetlige forvaltningsplanene.
- Oppdatere og videreutvikle Overvåkingsgruppens indikatorsett for havområdene, gjennom bl.a. en løpende vurdering av hvordan indikatorer og referansenivåer fungerer i overvåkingen av havområdene, og etter behov utvikle nye indikatorer.

- Bidra til utvikling av overvåkingssystemer og overvåkingemetodikk for norske havområder.
- Bistå Faglig forum i utarbeidelsen av den faglige grunnlagsrapporten for nye meldinger til Stortinget om de helhetlige forvaltningsplanene for havområdene.
- Ved behov sørge for særskilte faglige utredninger og gjennomføre andre oppdrag fra den interdepartementale styringsgruppen.
- Overvåkinggruppen møtes fast fire ganger i året eller mer.

Rapportering

Overvåkinggruppen rapporterer til Styringsgruppen for helhetlig forvaltning av norske havområder som består av berørte departementer under ledelse av Klima- og miljødepartementet.

- Rapporteringen følger en fireårssyklus, der Overvåkinggruppen i år 1, 2 og 3 skal rapportere kort om miljøtilstand og -utvikling i de norske havområdene Barentshavet–Lofoten, Norskehavet og Nordsjøen–Skagerrak, mens gruppen i år 4 skal rapportere utfyllende om miljøtilstand og -utvikling for de tre havområdene.
- Rapporteringen i år 1, 2 og 3 skal leveres innen 1. september, være kortfattet og basert på nøkkelindikatorer, samt bidra til nødvendige oppdateringer av miljøstatus.no årlig.
- Overvåkinggruppen skal i år 4 presentere sin hovedrapport om miljøtilstand og påvirkning til Faglig forum og Styringsgruppen. Hovedrapporten skal inneholde Overvåkingsgruppens vurderinger av miljøtilstand og påvirkning i havområdene basert på indikatorene i overvåkingssystemet for forvaltningsplanene. Kunnskapen fra Fagpanelet for økologisk tilstand vil supplere det faglige grunnlaget for forvaltningsplanene og integreres i Overvåkingsgruppens arbeid.
- Den første rapporten for miljøtilstand og påvirkning skal foreligge i løpet av 2022 og deretter hvert fjerde år. Vesentlige endringer i tallmaterialet (som nye år i tidsserier) skal ved behov oppdateres etter at rapporten er avlagt for å sikre oppdatert grunnlag for ny stortingsmelding.
- Overvåkinggruppen skal presentere årlige aktivitetsplaner og rapportere kortfattet om status for arbeidet innen 15. februar, inkludert utviklingen av overvåkingssystemet og overvåkingemetodikk.
- Styringsgruppen kan ved behov be om særskilt rapportering på utvalgte tema.